

aduguns

Otrdiena ● 2020. gada 21. jūlijus

CENA tirdzniecībā 0,75 EUR

Mīlīgs un pūkains

9.

Svētki Balvos aizvadīti

Edgars Gabranovs

Sestdien Balvos balvenieši un pilsētas viesi kļuva par aculieciniekiem dažādām aktivitātēm visas dienas garumā. Balvu Kultūras un atpūtas centra direktore Anita Strapčāne pirms Tautas pūtēju orķestra "Balvi" koncerta pie Balvu katoļu baznīcas priecājās, ka cilvēki ir aktīvi, turklāt ir brīnišķīgs laiks. Taujāta, ko visvairāk gaida, A. Strapčāne atzina, ka vislabākā reakcija ir cilvēku smaidi. Un tie neizpalika...

Tāpat Anita Strapčāne pieļāva, ka neizpaliks arī darvas pilieni medus mucā: "Gribētos, lai mēs viens pret otru esam saudzīgāki – rodiet un radiet prieka dzirksti mūsu svētkos!" Kultūras nama direktore neslēpa prieku, ka pūtēju orķestra "Balvi" koncertu vadīs katoļu draudzes prāvests Mārtiņš Klušs. Uzrunājot klātesošos, prāvests uzsvēra, ka koncerts notiek patiesi īpašā vietā: "Vietā, kur atrodas priestera Antona Rimoviča skvērs. Vietā, kur dibināti Balvi. Varētu teikt, ka mūsdienās mēs esam pilsētas veidotāji un, protams, mākslas mantojuma veicinātāji." Ari Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs atzina, ka koncerts notiek īpašā vietā: "Ir īpašs laiks, šeit ir īpaši cilvēki. Laiks ir īpašs ar to, ka atrodamies Balvu miesta dibinātāja Antona Rimoviča parkā. Ari ar to, ka mēs kopš marta īpaši attiecamies viens pret otru, pret saviem pienākumiem, pret saviem darbiem. Jūs esat īpaši ar to, ka mēs, Balvu novads, esam pasargājuši sevi no vīrusa, turpinājuši strādāt un, protams, māksam arī atpūsties. Lai jauka diena un pasākumiem bagāta vasara!"

Koncerts pilsētai zīmīgā vietā.
Katoļu draudzes prāvests Mārtiņš Klušs (foto) veiksmīgi vadīja koncertu, uzsverot, ka ikvienamei ir unikāla iespēja izbaudīt gan garīgos, gan laicīgos skaņdarbus.

* Turpinājums 6. un 7.lpp.

Īszīņas

ar 4 pret 3. Čempionātu Balvu komanda noslēdza 8.vietā (līdz 4. vietai pietrūka 4 uzvaru, lai varētu cīnīties finālā).

Pavārus aicina piedalīties akcijā

Lai noskaidrotu, vai un kādus vietējos produktus izmanto reģionu ēdināšanas iestādēs, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra rīkotais pasākums "Novada Garša" izsludina akciju reģionu šepavāriem un arī godu saimniecēm - "Ceļam galdā vietējo!" Akcijā, kas no 13.jūlija līdz 2.oktobrim norisināsies "Novada Garša" oficiālajā feisbuka vietnē www.facebook.com/novadagarsa, var piedalīties jebkurš pavārs vai saimniece no ēdināšanas uzņēmuma, kas ikdienā piedāvā ēdināšanas pakalpojumus. Pavāru/saimnieču pieteikumi dalībai akcijā tiek gaiditi līdz 27.jūlijam.

**Nākamajā
adugunī**

Slēdz peldbaseinu

Balvu Sporta skolas peldbaseins remontdarbu laikā no 20.jūlija līdz 31.augustam būs slēgts. Darbu atsāks 1.septembrī.

Galda tenisā – 8.vieta

12.jūlijā Ķekavas vidusskolas sporta kompleksā notika pēdējais posms Latvijas komandu čempionātā galda tenisā, kurā startēja "Balvu Sporta centrs – Lagūna" komanda. Noslēdzošajā posmā Balvu komandai bija jāspēlē pret četrām komandām: pirmajā spēlē ar "GTK-Mārupe" sīvā cīņā uzvarēja Balvu komanda ar 4 pret 3. Pret otro komandu "GTK - Gulgene Konto" Balvu komanda piedzīvoja zaudējumu ar 2 pret 4. Pret trešo komandu "Skrundas novada pašvaldība" Balvu komanda uzvarēja pārliecinoši ar 4 pret 1, un pret ceturto komandu "GTK-Namejs Z" sīvā cīņā uzvarēja pretinieki

Dzīvo ģimenes mīlestības ielokā

Annas dienu gaidot

Liktenis ierakstīts dzimšanas brīdī

Saruna ar sievieti 'dadzi'

27

ISSN 1407 - 9844

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

Cilvēki noilgojušies pēc svētkiem un kopības izjūtas. To apliecināja nupat Balvos notikušais pasākums, kura programmu daudzi vērtēja kā pievilkīgu dažādam vecumam. Arī karstums netraucēja, jo parkā pietiekšķi ēnainu vietu pasēdēšanai. Manis uzrunātās kundzītes gados visvairāk bija sajūsmā par teātra izrādi, atzīstot, ka Balvos visai reti izdodas redzēt izrādes profesionāļu sniegumā, un šoreiz tas bijis tīkami gan acīm, gan ausīm. Kādam atkal vairāk paticis *Credo* koncerts, cits pukstēja par izmaiņām brīvdabas kino repertuārā un arī to, ka nav bijis deju vakara. Nez vai svētku dienas programmā iederējās projekta ietvaros paredzētās lekcijas par atgriešanos Latvijā, jo pēc pulksten desmitiem rītā uz Balvu Bērnu un jauniešu centru cilvēki nenāca. Acīmredzot sestdieni gribēja veltīt citai noskanai.

Iepriekšējā mūsu laikraksta numurā rakstījām par pilsētas plusiem un minusiem tūristu acīm. Pilsētai netrūkst skaistu rotu un centrs ir sakopts, bet nomaijākās vietas gan ir pabriesmīgas. Nevediet ciemiņus uz peldētavu pie Vahtanga, jo var gadīties iet garām piedrazotajai būdai ar stikla lauskām. Savukārt braucot pa Ezera ielu uz Viljakas pusi, var vērot, kā spēkā pieņemas krūmājs un arī zāle tur nepļauta. Ar labajiem darbiem Balvos ir vēl kur tiekties!

Latvijā

Vāc parakstus pret ātrgaitas šoseju joslām. Sabiedrības iniciatīvu portālā "Manabalss.lv" publicēta iniciatīva par klimatneitrālu un "zaļu" satiksmi 2040. gadā bez dārgām četru joslu ātrgaitas šosejām. Priekšlikumu iesniegusi jaunatnes organizācija "Protests". Iniciatīvas pieteicēji skaidro, ka tā ir atbilde prezentētajam Latvijas valsts ceļu attīstības plānam laikā no 2020.gada līdz 2040.gadam, kas paredzētu lielus ieguldījumus četru joslu ātrgaitas šoseju izveidē no Rīgas uz visiem galvenajiem attīstības centriem. Ātrgaitas ceļu izbūve vien izmaksātu vidēji 300 miljonus euro gadā. Tas nozīmētu dubultot valsts autoceļiem atvēlēto gada budžetu. Tikkār citās satiksmes jomās akūti trūkst naudas. Latvijas valsts ceļu sagatavotais attīstības plāns vēl jāskata valdībā.

Lai nodokļus maksātu labprātīgi. Izstrādāta jauna Valsts ieņēmumu dienesta attīstības stratēģija 2020.–2022. gadam ar mērķi panākt, lai Latvija kļūst par valsti, kurā labprātīgi pilda nodokļu un muitas saistības. Stratēģija paredz ļoti nopietnu nodokļu maksātāju datu analīzi, servisa un kontrolējošo funkciju līdzsvaru, muitas organizācijas efektivitātes palielināšanu, nesaudzīgu cīņu ar organizēto noziedzību, "aplokšņu" algu izskaušanu, kā arī vairākus citus nozīmīgus aspektus. Tas nenozīmē, ka nodokļu maksātājiem un muitas klientiem ir izvēles brīvība maksāt nodokļus vai nē. Tā izteikusies VID vadītāja Ieva Jaunzeme.

Noslēgusies pieteikšanas Rīgas domes ārkārtas vēlešanām. Noslēgusies kandidātu sarakstu pieteikšana Rīgas domes ārkārtas vēlešanām. Līdz 19.jūlijam bija reģistrēti 11 partiju saraksti. Kopumā uz vietām pašvaldībā varētu pretendēt 14 politiskie spēki.

Aicina pārskatīt nekustamā nodokļa politiku. Kadastrālo vērtību pārrēķināšana, nemainot nekustamā īpašuma nodokļa politiku, daļai iedzīvotāju un arī daļai uzņēmēju būs smags trieciens. Tā norādījuši eksperti un Ekonomikas ministrija. Visvairāk cietīs daļa uzņēmēju, lauksaimniecības zemju īpašnieki, kā arī privātmāju īpašnieki Rīgā un Pierīgā.

Lai mazinātu aizspriedumus. Lai mazinātu ar psihisko veselību saistītos aizspriedumus, stāstītu par biežāk sastopamajiem psihiskās veselības sarežģījumiem un to, kā ar tiem sadzīvot, kā arī mudinātu meklēt palidzību to risināšanā. Veselības ministrija uzsāk kampaņu "Viss ir Norm.a".

Labāk apmaksātās profesijas. Statistikas pārvalde informējusi, ka 2018.gadā kuģu un gaisa kuģu vadītāju un tehnisko speciālistu vidējā bruto mēneša darba samaksā bija 3279 euro.

(Ziņas no portāliem www.delfi.lv, www.lsm.lv)

Balvu pagastā

Labiekārtos Naudaskalna ūdenskrātuves apkārtni

Zinaida Logina

Naudaskalna ūdenskrātuve Balvu pagastā ir vieta, kur piestāj autobraucēji, uz kuru peldēties un tās krastā atpūsties nāk vietējie iedzīvotāji. Lasītāji uzdot jautājumu - kad labiekārtos šo atpūtas vietu?

Zāle nepļauta, akas vāks kustas

Balvu pagasta iedzīvotāja Aiva Jaundžeikare ir satraukta par pagastā notiekošo, pareizāk būtu teikt - notiekošo: "Šeit dzīvoju jau 13 gadus. Ģimenē mums ir 13 gadus veca meita un piecgadīgs dēls. Aizvadītā vasarā ūdenstilpni tīrija, par ko prieks. Pirms tam bija arī kabīne, kur pārgērbties, ja vēlies nopeldēties. Ik dienu pat trīs reizes braucam garām ezeram, un ko mēs redzam? Cilvēki šo vietu ir iemilējuši. Viņiem te patik atpūsties. Brauc spēlēt volejboli, nopeldēties, jo vasara ir sulta. Taču - pārgērbšanās kabīņu nav, laipas, kas tik ļoti patika ne tikai makšķerniekiem, bet arī bērniem, - nav. Tiesa, ir mazliet uzbrēta smilšiņa šaurā svītrā, lai vieglāk iejet ūdeni, un tas arī viss. Jā, savu piecgadnieku pēc peldes es varu pārgērbt mašīnā, bet ko lai dara pārējie? Nav kur apsēsties. Domāju, apsēdišos uz akas vāka. Tas kustas! Sašķebās, jo koka vāks nav piestiprināts. Vai tas pieļaujams šādā vietā, kur nāk cilvēki? Arī sašķiebusies tualete bija zāle ieaugusi. Vēl pagājušajā vasarā, arī pašlaik nav izplauta zāle ceļmalās pie ceļa zimes, kas norāda, ka šeit jābrauc ar 30 km stundā. Šovasar nopļāva tikai vienu reizi. Arī ap sūķu māju daži metri nopļauti, tālāk nav. Aizvakar ievēroju, ka ir nobraukta gara čūska. Bet šeit skraida bērni, un viņi pat nepamana, kad no garās zāles izliet čūska. Bērnu mums šajā celiņā uz tā saucamajām *līvāniņēm* ģimenēs dzīvo daudz. Katram, kurš šeit dzīvo, gribas sakoptības sajūtu. Tikai tās nav. Pagastam nav arī autobusa, ar ko aizvest bērnus uz skolu, jo aizbildinās, ka pilsēta ir tuvu - jāved pašiem. Vai mums ir jāvāc paraksti un tas jāprasā? Bet ko tādā gadījumā dara pagasta vadītājs? Pagastā ir daudz darbinieku. Ko viņi dara?"

Uzar un kultivē zemi

Balvu pagasta saimniecības daļas vadītājs Aldis Pokulis, ierodoties uz sarunu, saka, ka tikko strādājis ar traktoru. Arī zemi. Vēl tā jākultivē, jāsej zāle, kas jau nopirkta. "Daram visu, kas mūsu spēkos. Strādājam katru dienu. Pie ūdenstilpnes uzarām papuvi ap krastiem. Jāpāžāvē velēnas, jānolasa akmeni, vēl jānokultivē. Mums nav, kas strādā, jo ir tikai divi palīgi - viens gatavo pagasta mājai ziemai malku, otrs strādā pie ūdenstilpnes labiekārtošanas. Gaidām, kad sāksies projekts. Citādi uzliksim kabīni, kur pārgērbties, bet pēc laika tā jāņem nost. Ja runā par grāvju applaušanu, pirms Ligo svētkiem tos izpļāvām un pēc laika plausim vēl. Tik, cik paredzēts noteikumos. Pagastam ir traktors, ar to plaujam. Sakopsim visas piecas pagastā esošās kapsētas, rīt

Foto - Z. Logina

Akas vāks nav nostiprināts.

Vecāki, kuru bērni nāk šeit nopeldēties, ir satraukti - akas vāks nav nostiprināts.

Foto - Z. Logina

Tualete tīra, bet nedroša. To izmanto gan volejbola spēlētāji, gan peldvietas apmeklētāji, tāpēc *sirdsmājiņa* šeit ir nepieciešama.

Foto - Z. Logina

Celā zīme ieaugusi nezālēs. Uz celā, kurš ved uz privātmājām, ir zīme, ka šeit braukt drīkst tikai ar 30 km/h. Šoferi to droši vien ievēro, bet ievēro arī ko citu - ar zāli aizaugušos grāvju.

Foto - Z. Logina

Skats drīz mainīsies. Balvu pagasta vadītājs Andris Ķerāns saka, ka skats pie ūdenstilpnes pavisam drīz mainīsies - būs gan laipa, gan auto stāvlaukums, gan galdiņi un tualete, arī par pārgērbšanās kabīnem būs padomāts.

braucam uz Salmaņu kapiem. Darām to divas reizes gadā," pastāsta Aldis Pokulis.

Pludmali sakops un labiekārtos

Balvu pagasta vadītājs Andris Ķerāns pāšlaik ir uz slimības lapas, taču piekrīt sarunai, paužot prieku, ka Lauku atbalsta dienestā iesniegtais projekts "Kultūras un dabas objektu sakārtošana Balvu novadā" otrajā kārtā atbalstīts, un ir izvēlēts darbu veicējs - būvdarbus veiks SIA "Building". "Viņi jau bija ieradušies, lai visu apskatītu dabā, tāpēc ceru, ka jau tuvākajā laikā darbus varēs uzsākt. Projekts paredz, ka pie

ūdenstilpnes būs mašīnu stāvlaukums ar apmalēm un šķembu segumu. Būs soliņi ar galdiem, lai var pasēdēt, atpūsties vai papusdienot. Pie galdiem būs laternas ar saules baterijām, lai galdiņš būtu apgaismots arī vakaros. Arī jauna tualete, bet pārgērbšanās kabīne projektā nav plānota. To uzliksim pēc projekta realizācijas par pagasta līdzekļiem, jau meklējam materiālus. Skatīsimies, kur to labāk novietot, lai iekļaujas kopējā ainavā. Ūdeni novietosim 15 metrus garu laipu uz pontoniem," pastāsta Andris Ķerāns, piebilstot, ka nekas nenotiek uzreiz. Nav tā, ka šodien vajag un rīt jau ir. Projekta paredzētie darbi jāpabeidz līdz šī gada 20.oktobrim.

Kā vērtējat ierosinājumu noteikt vecākiem par pienākumu nodrošināt bērnus ar viedierīcēm un interneta pieslēgumu?

Viedokļi

Bezmaksas izglītība nav atcelta

AINA GOLUBEVA, Rekavas vidusskolas direktore

Šo Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) ierosinājumu vērtēju negatīvi, jo skolēnu vecākiem, īpaši laukos dzivojošiem, ir maz iespēju nodrošināt katru bērnu ar viedierīcēm un interneta pieslēgumu. Arī tiesībsargs Juris Jansons, kā izskanēja televīzijā, ir bažīgs par

ieceri vecākiem prasīt nodrošināt bērnus ar viedierīcēm mācībām.

Nav skaidrības par vairākiem jautājumiem. Ja dators vai viedierīce ar interneta pieslēgumu jānodrošina vecākiem, kā tiks risināta problēma, ja vecāki finansiālu vai tehnoloģisku apsvērumu dēļ to nevarēs nodrošināt? Ne visiem vecākiem ir algots darbs, turklāt daudzi strādā tikai sezonāli, bet rēķini jāmaksā katru mēnesi. Īpaši daudzbērnu ģimenēs vecākiem būs grūti sagādāt katram bērnam mācību procesam nepieciešamo datoru. Jāņem vērā, ka dažreiz arī vecāki strādā attālināti, kas nozīmē, ka ģimenē jāiegādājas vairāki datori.

Skolotājiem par jauno kompetencēs balstīto izglītību, jauno mācību saturu vēl aizvien ir daudz neskaidrību, sākot ar atsevišķu priekšmetu apguvi un beidzot ar bažām par skolēnu spēju sekot līdz jaunajam mācību saturam. Pašlaik notiek orientācija uz ideālo skolēnu ar augstām spējām, ar vēlmi patstāvīgi mācīties, ar skaidriem nākotnes mērķiem, bet skolēnu spējas ir dažādas, ir arī tādi skolēni, kuri grib paslinkot, kuriem pat vidusskola vēl nav skaidrs, ko viņi vēlēsies darīt nākotnē. Ir skolēni, kuriem ir noteikts spēju

un zināšanu līmenis, kā viņi apgūs padziļinātos kursus?

Ārkārtējā situācijā, kad mācību process notika attālināti, bija skolēni, kuriem datorus deva skola vai sagādāja valsts. Mācību darbā bērniem palīdzēja ne tikai viedierīces un skolotāji, bet arī vecāki. Vērtējot attālinātās mācības, viņi neslēpa, ka nebija viegli, īpaši jaunāko klašu skolēniem. Daži vecāki, tuvojoties mācību gada noslēgumam, pat jokoja, ka gaida, kāds būs viņu zināšanu vērtējums.

Cik daudz mācību procesā būtu jāizmanto viedierīces? Tā ir nūja ar diviem galiem. Protams, IT ir nepieciešamas. Bet, ja ilgstoši pie tām atrodas, bojājas redze, rodas stājas un citas veselības problēmas, zūd saskarsmes iemaņas, jo skolēni pārsvārā komunicē viedierīcēs. Viņi sarakstās, neizmantojot garumzīmes un pieturzīmes, līdz ar to zūd pareizrakstības iemaņas un palielinās darbs latviešu valodas skolotājiem. Vasaras periodā būtu vēlams vairāk laika pavadit ārā, pie dabas. Kādreiz bērni daudz spēlēja futbolu, volejboli, bet tagad reti viņus redz uz sporta laukuma. Protams, ar katru gadu samazinās iedzīvotājū, arī bērnu, skaits. Mūsdienās bez IT neiztiks, bet to

izmantošanā jāatrod zelta vidusceļš.

Mācību darbā pedagoģi izmanto arī mācību grāmatas un darba burtnīcas - tās nodrošina skola. Skolā katrā mācību kabinetā ir dators un citas mūsdienu tehnoloģijas, ko izmanto stundās. Taču skolēni mēdz nogurt arī no tehnoloģijām. Reizēm, skatoties materiālus uz ekrāna, skolēni lūdz izdalīt darba lapas, jo tā viņi labāk var iedzīvināties dotajos uzdevumos, jo uztvere un darba tempi skolēniem ir atšķirīgi. Arī starp grāmatu, darba lapu, darba burtnīcu un viedierīcu izmantošanu mācību darbā jāmeklē līdzsvarots risinājums.

Komunicējot ar skolēniem un viņu ģimenēm, var secināt, ka gandrīz visi vēlas, lai 1. septembrī mācības varētu uzsākt klātienē.

Aicinātu IZM vairāk ieklausīties bērnu vecākos, veikt aptauju, lai noskaidrotu, cik no viņiem piekrīt šādam ierosinājumam. Pirms lēmumu pieņemšanas vajadzētu apzināties to, ka Latvijā ir samērā augsts bezdarba līmenis, ka daudziem vecākiem nepieciešams finansiālo līdzekļu. Ja valdība vēlas ištenot IZM ierosinājumu, tad tai arī jārod nepieciešamais finansējums. Turklat, mūsu valstī bezmaksas izglītība nav atcelta.

Šāda obligāta prasība nebūtu taisnīga

SVETLANA JAUDZEMA, septiņu bērnu māte, dzīvo Vectilžā

Ja ikvienam vecākam, bez izņēmumiem, obligāti vajadzēs savus bērnus nodrošināt ar viedierīcēm un interneta pieslēgumu, manuprāt, tas būs netaisnīgi. Pirmkārt, viedierīces maksā ne mazu naudu, un ne visi vecāki to var atlauties. Daudziem pieaugušajiem tas būtu finansiāli diezgan sarežģīts jautājums. It īpaši, ja runa ir par daudzbērnu ģimenēm. Turklat domāju, ka diezgan liela daļa vecāku šādas prasības rezultātā būtu spiesti viedierīces iegādāties uz nomaksu, jo ne visiem macījos ir pieejama visa nepieciešamā summa. Otrkārt, kā jau tas iepriekš izskanēja medijos, tādējādi faktiski tiks liegta Satversmē garantētā bezmaksas izglītība. Tajā pašā laikā nevar noliegt, ka prasme apieties ar modernajām tehnoloģijām ir vērtējama tikai un vienīgi ar pozitīvu zīmi. Mēs dzīvojam 21.gadsimtā, kur viedierīces ir sastopamas teju vai ik uz soja. Turklat neatkarīgi no tā, vai prasība nodrošināt bērnus ar viedierīcēm būs obligāta vai nē, jaunākās paaudzes pārstāvji moderno tehnoloģiju pasauli sāk iepazīt patstāvīgi jau

no mazām dienām. No otras puses, protams, ka ar viedierīču lietošanu nevajag pārspīlēt. Manuprāt, ikvienam vecākam ir ļoti svarīgi atrast balansu starp viedierīcēm un citām aktivitātēm, un neļaut saviem bērniem dzīvot interneta pasaule lielāko daļu dienas. Tiesa, bērniem, kuri dzīvo lauku vidē, ir plašākas iespējas savu brīvo laiku aizpildīt ar citām aktivitātēm.

Laikā, kad notika attālinātās mācības, viedierīces bija nozīmīga mācību sastāvdaļa. Protams, arī pirms koronavīrusa pandēmijas bērni mācībās izmantoja modernās tehnoloģijas, bet tas nebija ļoti izteikti. Viss bija normas robežas. Lai vai kā, attālinātās mācības bija nopietns pārbaudījums vecākiem. Manuprāt, šāda mācību forma nav īpaši kvalitatīva. Paši skolotāji nevar būt kompetenti visos mācību priekšmetos, nemaz nerunājot par vecākiem, kuriem nav pedagoģiskās izglītības. Nevēlētos, lai kādreiz attālinātās mācības klūtu par normu. Arī paši bērni teica, ka būt skolā uz vietas ir labāk. Tā tomēr ir cita vide, tajā skaitā ir iespēja komunicēt ar saviem vienaudžiem.

Pati esmu septiņu bērnu māte, no kuriem pieci bērni ir skolas vecuma. Trīs bērniem ir skārienjūtīgie mobilie telefoni. Savukārt diviem - pašiem mazākajiem - bērniem šādu telefonu pagaidām vēl nav. Mums ir arī trīs datori. Līdz ar to jāteic, ka šajā ziņā mūsu ģimenē nav tā sliktākā situācija. Tomēr, kā jau minēju, Latvijā ne visām ģimenēm ir pietiekami daudz resursi, lai savus bērnus pilnībā nodrošinātu ar visu nepieciešamo un uzreiz. Runājot par valsts un pašvaldības atbalstu daudzbērnu ģimenēm, ikdienas dzīvē palīdz Latvijas Goda ģimenēs apliecība "3+ Ģimenes karte", kas ir valsts veidota atbalsta programma daudzbērnu ģimenēm. Tā sniedz iespēju saņemt atlaides, izmantojot pakalpojumus, kurus piedāvā valsts un privātie uzņēmumi Latvijā. Tajā skaitā atlaides ir arī pārvietojoties ar sabiedrisko transportu (vecākiem 50 %, bērniem - 90 % no biletēs summas), ko ikdienā izmanto arī

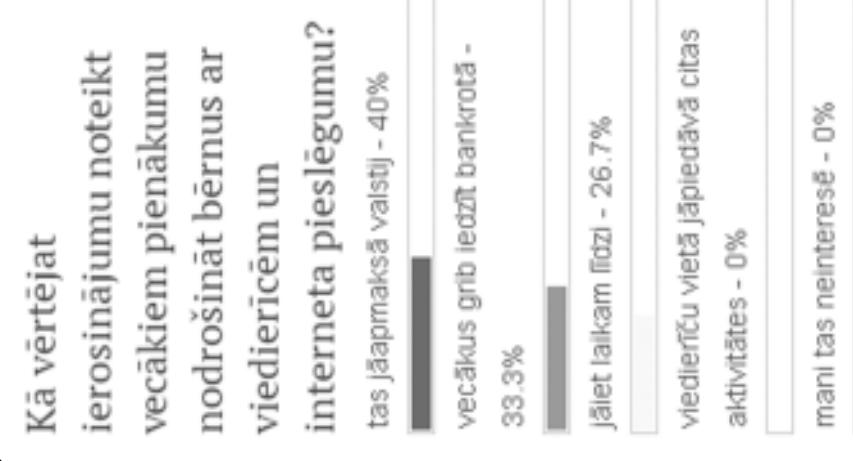
mūsu ģimene. Tomēr kopumā valsts atbalsts nav liels. Patiesībā, runājot par šo tēmu, paliek nedaudz skumīgi. Dažkārt rodas sajūta, ka valstij šādas ģimenes nemaz tik ļoti nerūp. Nereti no valsts puses skan labi vārdi, bet reālu darbu un palīdzības ir maz. Kad situācija varētu uzlaboties? Grūti spriest. Varbūt tad, ka valstij cilvēks būs pirmajā vietā. Šobrīd katrs

atrodas savā ierakumu pusē un domā tikai par savu personīgo labklājību un dzīves kvalitāti. Tajā pašā laikā vēlos uzsvērt, ka valstij vai pašvaldībai šajā ziņā neko nepieprasīm un negaidām. Protams, kā jau tas dzīvē notiek, ne vienmēr viss klājas ļoti viegli un gludi. Tomēr par visu gādājam paši, un mūsu ģimēnē aug septiņi bērni, jo tā ļoti vēlējās. Tā dzīvē ir nenovērtējama lieta.

Fakti

- IZM ir sākusi gatavot izmaiņas likumā, kas attālināto mācīšanos noteic par vienu no mācību formām.**
- Vienā no ierosinājumiem noteikts, ka vecākiem ir pienākums nodrošināt bērnus ar viedierīcēm un interneta pieslēgumu.**
- 2013.gadā pēc tiesībsarga iejaukšanās ģimenēm vairs nav pašām jāpērk mācību grāmatas un darba burtnīcas – tās jānodrošina skolai.**

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Viedokļus uzsklausīja A.Ločmelis

Bioloģiski vērtīgo zālāju Latvijā paliek mazāk, drīz var nebūt!

Ļaut noziedēt pļavām!

Ingrīda Zinkovska

Mūspusē daudziem iepazītā kolekcijas "100 deču Latvijai" autore un radoša personība ANNELE SLIŠĀNE sociālajos tīklos pievērsusies interneta lietotāju informēšanai un izglītošanai par augiem, kas aug dabiskajās pļavās, turklāt ir bioloģiski vērtīgi zālāji. Un cilvēkiem tas interesē! Viņi dalās bērnibas atmiņās par augu, kukaiņu nosaukumiem, par smaržām, kas saulainā vasaras dienā ietin galvu reibinošā kamolā. Arī viens no otru ierakstiem uzzina ko pilnīgi jaunu.

Kur kukačiem izdzīvot!

Būdama pedagoģe Rīgā, vasaras Annele ar savu kuplo saimi pavada laukos, "Zelčusolā", onkuļa mājās, kur var staigāt basām kājām, kur vecajos linu mārkos kurkst vardes, bet debesīs lokus met stārķi. Staigājot pa pļavām, Annele ievēroja, ka te aug ļoti senas zāles un zied puķes. Kad sākās dabas skaitīšana, arī "Zelčusolā" ieradās projekta "Skaitām dabu" eksperti un kopā ar Anneli izstaigāja gan piemājas, gan attālākās pļavas. Eksperti secināja, ka te ir dabiskās pļavas, kas ir bioloģiski vērtīgi zālāji. Par to liecina vismaz piecas augu indikatorsugas, kas aug šādās pļavās, kā, piemēram, purva gandrene, parastais vizulis, lielziedu vīgrieze, matainā vēlpiene, sāres grīslis un citas, kas aug pļavās, augājam ir vairāki stāvi.

"Daudzi domā, ka bioloģiski vērtīgie zālāji kaut ko aizliedz, bet – nē, dabiskās pļavas vienkārši vēlāk jāplauj, no vasaras beigām līdz septembra vidum, lai visi kukači (tā Annele sauc kukaiņus, jo viņa runā sulīgā latgaliešu valodā) paspēj izaugt, izlist un izlidot, lai mazie dzīvnieki un putni vasarā var dzīvot tiem paredzētajos biotopos. Lai viss nozied un nogatavojas. Dabiskajās pļavās nopļauto zāli ieteicams atstāt vālos, lai sažūst un lai sēklas izbirst turpat. Nemot no sienas viedokļa, visvērtīgākais siens, protams, ir tad, kad viss zied, tādēļ zemnieki sienu cenšas saplānot līdz vai ap Jāniem. Dabiskajās pļavās zāli var nopļaut arī agrāk, atstājot pieci reizi pieci metri lielas saliņas, kur savvaļas augi var noziedēt, kur kukači un dzīvnieki var salist un izdzīvot," stāsta pļavu saimniece.

Tagad šādu dabisko pļavu ir palicis ļoti maz un to pastāvēšana atkarīga tikai no cilvēku apsaimniekošanas veida. Agrāk laukos visi turēja govis, zirgus, aitas, pļavas kopa, neuzvara visu zemi. Tagad cilvēki zemi cenšas uzart, iesējot tur labību vai sēklas zālājus. Taču cilvēkiem būtu jāsaprot, ka šajās pļavās izaug tie kukači, kas apputeksnē visu iesēto. Ja nomēritu vienu kvadrātmetri lielu zemes pleķi dabiskajās pļavās, tad tur būtu ļoti daudz augu, kur dzīvot daudz un dažādiem kukaiņiem, bet sētajās pļavās tie būtu 10-15 augu veidi. Tādēļ augiem svarīgi ir izaugt, noziedēt un izbirdināt sēklas, lai nākamajā gadā dabiskās aprites cikls sāktos no jauna.

Kur vējā trīc blusiņsmilga

Annele aicina doties uz dabiskajām pļavām, kas atrodas apkārt mājām. Esam paspēruši vēl tikai dažus soļus, kad viņa noliecas un noplūc rasaskrēsliņu, piebilstot, ka agrāk tos vāca un izmantoja visas sievas, lai būtu vieglas dzemdības. Turpat vējā trīc un vīzuļo vecākajai un vidējai paaudzei bērnībā labi pazīstamā blusiņsmilga jeb parastais vizulis. "Man tas augus ļoti patīk, jo mūsu vacikam un mātes brālim, kura mājās dzīvojam, bija uzvārds Vizulis, bet bērni to ēd kā auzas," atklāj Annele. Gar māju līkumo nelielā Krākupīte, kas, spriežot pēc vārda, senāk varētu būt bijusi krāčaina, tagad tas drīzāk ir liels novadgrāvis ar nelielu ūdens urdziņu. Virzoties uz tā pusi, uzzinām, ka agrāk upītes krastos augusi dzegužpirkstīte, kas ir Latvijā aizsargājams augs, bet pēc grāvja tīrišanas vairāk neaug, acīmredzot auga sīpoliņi iznika. Toties dzeltenus un violetus krāsu laukumus veido vanaga vīki (kas izplesti atgādina vanaga nadziņus) un dzeltenā pļavas debestiņa. Pasperot soli uz krūmu pusi, kur mitrāks, saaugušas dažādas asās zāles, ko vaciks saucis par ašiem. Annele šķir tās pa vienai un sauc vārdā. Visas atcerēties grūti, jo tās ir līdzīgas. Var tikai pabrīnīties, no kurienes viņai tādas zināšanas. Jaunā sieviete atklāj, ka bērnībā viņai daudz ko iemācījis tāta (tēvs), kurš bija gan agronom, gan bija pārmantojis šīs zināšanas no paaudzes paaudzē. Ja kādam no augiem Annele nezina nosaukumu, tad meklē internetā, vai augu nofotografē un nosūta Dabas aizsardzības pārvaldes ģenerāldirektorām Andrim Svilānam. Izliekot ierakstu internetā, viņa uzraksta auga nosaukumu gan latviski, gan latīniski. Interneta lietotāji

Foto - A.Kirsanovs

Zāļu un ziedu pļavā. Annele spriež, ka zeme, kur atrodas piemājas pļavas, nav apstrādāta teju simt gadus, tādēļ te aug tie augi, kas iesējas, pārziemo un atkal turpina augt. Annele atceras, ka viņas bērnībā pļavās bija skudru pūžņi, tie saglabājušies arī tagad. Viss kā senāk, kā bērnībā!

Komentē soctīklu lietotāji.

Parastā vīgrieze (*Filipendula ulmaria*). **ŠARLOTE:** Mana mīļākā vasaras smaržā.

ANNELE: Jā, manējā arī. Aužot vīgriežu deči, saldājā smaržā biju burtiski ielipusi gan no ārpuses, gan iekšēji. Pēc tās dzeršanas var gulēt kā jaundzīmis bērns.

DĪĀNA: Reiz saplūcu pušķi Lielupes pļavās un ieelpoju, ieelpoju, ieelpoju, līdz burtiski knapi aizvilkū kājas līdz Rīgai un neko citu, kā iekritu gultā, bet tas bija burvīgi. **VOLDEMĀRS:** Soka, ka, veigrīšu čaju regulāri dzerūt, vysys depresejas i cyti uraki izgaist kai nabejuši.

komentāros pastāsta, kā to sauksiet vietā, kur viņi agrāk dzīvojuši, kā to var izmantot dziedniecībā, vai pielietot saimniecībā. Veidojas lietderīga domu apmaiņa. "Arī kad audu dečus (segas) no dažādiem augiem, rakstīju pareizus to latīniskos nosaukumus, lai cilvēki var mācīties un attīstīt savas zināšanas," sarunā iestarpina māksliniece. No agrākiem laikiem "Zelčusolā" saglabājušies arī linu mārki (dīķi, kuros linus pēc noplūšanas mērcēja). Tagad tie daļēji aizauguši ar krūmiem un te ir dunduru, odu un varžu paradīze, - arī sava veida kultūrvēstures piemineklis, cik senos laikos cilvēki grūti un smagi strādājuši. Virzoties apkārt mājai, esam nonākuši otrā pusē, kur daja dabisko plavu ir nopļauta, bet otra vēl ne. Te aug dzeltenās, smaržīgās vīgriezes, dažādi grīšļi un graudzāles, bet gar upes malu balti violetos ziedu čemurus slejārstniecības baldriāni. Nav noslēpums, ka baldriānu saknes iecienījuši runči, bet vīgriežu tēja der nervu nomierināšanai, kas mūsdienu straujajā un krengiem bagātājā laikmetā nepieciešama ne vienam vien. "No visām zālēm tējām ielasu lielu pušķi. Tagad, kad zied liepas, vācām arī liepziedu tēju," saka Annele. Piemājas pļavu pamazām cenšas iekarot kārkli, jo te netiek ganīti lopi. Bet otrs mājas ģimene iestādījusi arī mazus ozoliņus. Augot lielāki, tie nomāc citus kokus, līdz ar to zem ozoliem saglabāsies dabiskās pļavas, kādās agrāk ganījās savvaļas govis. Varbūt nākotnē tās iemājos arī "Zelčusolā". Pēc bagātīgās informācijas par augiem, ko visu nemaz neesam pieminējuši, atgriežamies pagalmā, kur sešu bērnu māmiņa pielecas un norauj cejmallapu: "To saviem puišiem lieku uz nobrāzumiem un pušumiem, jo viņu man ir daudz,- pieci."

Kur zeme ar kosmosu sarunājas

Anneli daudzi pazīst, kā 100 deču audēju no dabas

Sienu liek zārdos. Pļavas "Zelčusolā" plauj pakāpeniski un sienu liek zārdos. Šo pie mājām rotājām izmanto bērni un arī skatās un mācās, kā tas darīts senāk. Annele smeja, ka arī viņa vēl mācās, kā pareizi sakraut sienā zārdus. Sienu, kas tiks nopļauts attālākajās pļavās, arī saliks zārdos, lai stīrnām un citiem meža dzīvniekiem ziemā ir ar ko mieloties.

materiāliem. Tagad pēc viņas projekta, kas plaši izskanēja, tādas segas auž citi gan sev, gan komerciālos nolūkos. Smaržīgas, dziedinošas, nomierinošas. Darinot šādas segas, citi to pamatā liek bērzu zarus, kas ir šmaugi un lokani, Annele labprātāk izmanto vībotnes un nātres. "Man segas pamatā vislabāk patīk ieaust vībotnes, ko sauc par raganu zāli (ar vībotņu slotu var slaucīt maizes krāsnī pirms maizes cepšanas), un nātres, bet pārējais materiāls nāk klāt. Ja uz šādas segas guli, tā palīdz visvairāk," atklāj audēja. Segās viņa izmanto arī jaunos kārklu dzinumus, kas vēl ir lokani, bet augus daudz un dažādos, kā vīgriezes, madaras, rasaskrēsliņus, baldriānus un daudzus jo daudzus citus. Ūdensaugus, kā kalmes, vilku vāles lapas un citus pažāvē, bet pirms aušanas aplej ar karstu ūdeni, tad tie paliek diktī lokani. Visi augi, kas ieausti segās, ir auguši "Zelčusolā", izņemot Kanādas zeltslotiņu, kas Latgalē nav izplatījusies, bet pie mājām augot kā puķe.

Tekstilmāksliniece darina arī rotāļietas no vilnas bērniem, auž gobelēnus. "Svaigākais" veikums - četri gobelēni Kurmenes baznīcā tās 150 gadu jubilejā, sadarbībā ar priesteri Andreju Mediņu. "Ja man jāpaskaidro lielas lietas, kas notiek manā dzīvē, es nemaz nevaru pateikt, kā tas sākas un kā notiek. Pirms sāku aust simt dečus, naktī paskaitīju tās simt nedēļas. Paldies kosmosam, kas man deva lieko stundu diennaktī aušanai un viess veiksmīgi noritēja," secina Annele. "Zelčusola" ar savu neskarto dabu ir kā nelielā, ar pagātnes auru piesātināta saliņa, mūsdienu laikmetīgās pasaules okeānā. Šobrīd mākslinieces darbnīcā "Zelčusolā" stellēs uzsākta gobelēns, veltīts pļavai un tās augiem.

Vilakas katoļu draudzes ieceres

Atjaunos draudzes mājas unikālo lieveni

Vilaka šogad pārsteidz ar pārvērtībām, un aktīvi tajās iesaistās arī Vilakas katoļu draudze. Draudzes prāvestam ir sapnis atjaunot baznīcas tuvumā esošo vēsturisko namu, labiekārtot apkārtni un izdarīt vēl citus labus darbus. Arī pandēmijas laiks viņa mērķiem nebūt nav aizlicis kāju priekšā. Par to pārliecinājās "Vaduguns", tiekoties ar draudzes prāvestu Guntaru Skutelu.

Katoļu draudzei ir mērķis atjaunot un saglabāt 19.gadsimta beigās celto draudzes namu, kas ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis un atrodas netālu no baznīcas. Savulaik tas bijis visai spožs nams, kur dzīvojuši garīdznieki un viņu palīgi. Prāvesta Pētera Vilcāna laikā mājā notikušas kristības, bērnu sagatavošana Pirmajai svētajai Komūnijai. Māja joprojām pilda sociāla rakstura funkcijas, tajā dzīvo seši cilvēki.

Prāvests Skutels stāsta, ka viņam jau pirmajā gadā, uzsākot kalpošanu, radusies ideja šo māju atjaunot. "Redzēju, ka tā var sākt brukt. Meklēju dokumentus, bet diemžēl neatradās nekādas liecības par māju, nebija arī šis būves agrāko rašējumu. Apkārtnē viss aizaudzis, krūmains. Kāds man teica, ka māju būtu labāk nojaukt. Viss turpmākais karājās uz laika atskaites punkta, aplēšot finanšu apjomu un dokumentācijas sagatavošanu, un vērojot arī Dieva sūtītās zīmes, vai vajag uzņemties šī nama atjaunošanas projektu," stāsta prāvests.

Kādreizējais draudzes nams ir viena no visvecākajām koka mājām Vilakā, un tādēļ vien jau būtu saudzējama. Lai māja nekļūtu pavismā bīstama, tās vienu pusi pašu spēkiem nostiprināja. Te atrodas tās vēsturiskais lievenis, uzbūvēts pirms aptuveni 130 gadiem. Redzamas četras koka kolonas, balstītas uz trim pamatiem. "Tas viss ir sen sagāzies. Bet vecajās fotogrāfijās redzams, ka te bijis balkoniņš un acīmredzot tas veidots, lai ēkai piešķirtu pievilcību. Draudzes nams taču bija otra skaistākā ēka Vilakā aiz muižas. Viss tas veidots no koka, un mēs arī gribam saglabāt iespējamo oriģinālo lieveņa risinājumu, cik vien tas iespējams. Tas mums būs lielākais izaicinājums. Zem šifera, ko noņēmām, atklājās šindēju jumts," stāsta prāvests.

Prāvesta sapnis ir ar laiku atjaunot un savest kārtībā visu lielo seno draudzes namu. Vēsturiskajai mājai jānomaina arī jumts un logi, jāatjauno grīdas, jāiekārto liela telpa draudzes vajadzībām, jāieriko sanitārais mezgls, jāsaves kārtībā visas pārējās mājas telpas. Prāvesta sapnis ir atremontēt arī otrpus ceļam baznīcāi piederošo namiņu, kas gan atrodas uz pašvaldībai piederošās zemes. Viņa sapnis un vēlme ir, ka Vilakas draudzes nams varētu kļūt par "Cerību spārniem" – par labo darbu un dvēseles atjaunotnes vietu. Tur varētu pulcēties draudze, rīkotu dažādus pasākumus, varbūt pat koncertus, klausītos lekcijas. Prāvests stāsta, ka Itālijā ir mājas, ko būvē pie baznīcām. Tās kļūst par vietu, kur katrs cilvēks var atbraukt, iedzert kafiju, aprūnāties, piedalīties kādā pasākumā, arī pārnakšņot. "Mums taču katram reizēm gribas pamainīt vidi, nokļūt citos cilvēkos. Sen sapņoju par iespēju mūsu draudzei sanākt kopā kādā plašākā svētku pasākumā telpā ar skatu uz baznīcu. Pagaidām mums šādas vietas nav. Noderētu arī skaista lapenīte, kur varētu sapulcēties labos laika apstākļos," atklāj prāvests.

Lai sapņi īstenotos, viens no galvenajiem

Aicinām ziedot lieveņa atdzimšanai!

Ziedojumu kants:

Vilakas Jēzus Sirds Romas katoļu draudze

Reģ.nr.: 90000450413

Kants: LV33UNLA0050010527958

Foto - A.Kirsanovs

Pamazām atjauno. Koka lieveņa atjaunošana prasīs daudz pūju un arī izdevumu. Pagaidām ar rokām ir atrakti pamati un lievenis nostiprināts, lai neraditu bīstamību. Turpmākie darbi pie tā uz pāris mēnešiem gan apstājušies. Notiek apkārtnes sakārtošana, novākti krūmi ar zemnieku saimniecības "Kotiņi" tehniska rakstura atbalstu, košumaugi pārcelti un iestādīti citā vietā. Cer uzbūvēt jaunu tiltiņu. Varbūt kādreiz pie mājas iekārtos arī skaistu dārzu miniparku veidā ar skulptūram.

Gatavo koka dekorus.
Covid-19 laiks prāvestu rosinājis izmēģināt roku koka dekoru gatavošanā. Viņš līcis lietā koka bluķīsus, pārvēršot tos sēnītēs.

Foto - A.Kirsanovs
Saražotas 46 sēnes. Galvenā vērtība tajās ir koks, jo šie dekori veidotīti no baznīcas tuvumā nozāģētajiem senajiem ozoliem. Prāvests atklāj, ka viņa dāvinātās pašgatavotās sēnītes aizceļojušas uz Liepāju, Rigu, arī tuvāko apkaimi kā pateicība remontdarbu atbalstītājiem.

Seni atradumi. Remontdarbu laikā, atsedzot kultūrlānus, atrasti vēsturiski priekšmeti - sena noteckaurule, koka lāpsta ar metāla apmali, pat japānu durklis.

Pandēmijas laika ieguvums.

Prāvests Guntars Skutels secina, ka pandēmijas laika ierobežojumi baznīcas draudzei un viņam pašam nākuši par labu. Brīvais laiks martā un aprīlī, ievērojot distanci, devis iespēju strādāt pie lieveņa pamatiem. Lielis palīgs bijis Aivars Lapšāns, pazīstamais mūziķis un reizē arī restaurators, kurš palīdzējis atpazīt vēsturiski nozīmīgus priekšmetus.

Foto - A.Kirsanovs
Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

* Sākums 1.lpp.

Radošajā teltī. Maruta Castrova (foto) lauku labumu tirdziņa laikā ikviens interesentam piedāvāja izgatavot dzimšanas dienas svečites kā spalviņas, kuras, viņasprāt, visērtāk iepakot laikraksta "Vaduguns" lappusēs. Viņa Balviem vēlēja spērt soli uz priekšu un attīstīties: "Vai tas ir reāli? Protams! Jāizdomā tikai virziens, kuru dotes. Dažreiz, lai izskatītos pamanāmi un ievērojami, nepieciešamas mazas lietījas, ar ko iesākt. Piemēram, izveidot parkā dažādas ziedu skulptūras, atraktīvus soliņus, kur jaunlaulātie varētu fotografēties uz ezera fona. Jāveido parks kā brīnišķīga atpūtas vieta..."

Lai viss dzīvē sanāk! Evelīna Tabore no Balviem bija pārliecināta, ka viņai izdosies izgatavot savu dzimšanas dienas svečīti, kas būs unikāla. Tāpat meitene pastāstīja, ka 23.augustā svinēs 9.dzimšanas dienu.

Atgriezies Balvos. Rīta pusē Balvu Bērnu un jauniešu centrā notika izzinošas, rosinošas sarunas, kā arī izskanēja pieredzes stāsti par atgriešanos Latvijā. Piemēram, Vidzemes Augstskolas Sabiedrības zinātņu fakultātes dekāna p.i. Aigars Andersons (foto) atklāja, kāpēc pēc sešu gadu pavadīšanas Zviedrijā izvēlējās atgriezties Balvos.

Saņem apbalvojumu. Balvu Centrālās bibliotēkas direktorei Rutai Cibulei lietuviešu delegācija pasniedza Lietuvas Neatkarības 30.gadadienai medaļu. "Savas tautas vārdā sniedzu šo slavas nozīmi Balvu sabiedrības patriotei Rutai Cibulei. Tā ir pateicība visai latvju tautai," pavēstīja mākslinieks Vilius Puronas.

"Par prieku sev, par pri-

Mūsējie. Tautas pūtēju orķestris "Balvi" diriģenta Egona Salmaņa vadībā kopā pulcēja, kā uzsvēra novada vadītājs Aigars Pušpurs, īpašus cilvēkus, kuri dzīvo Balvos, kuri ciemojas Balvos.

Sveiciens no Lietuvas. Šauļu pilsētas bijušais galvenais mākslinieks Vilius Puronas klātesošos svētkos sveica latviešu valodā. Viņš neslēpa prieku, ka lietuvieti Antonu Balvos atceras un godā: "Mēs esam pateicīgi par šo skaisto tradīciju. Mēs esam kaimiņi un krietiņi cilvēki."

Kopā ar zīdziniem. Zirgu sētas "Volāni" saimniece Agrita Prole nešaubījās, ka svētki Balvos 100% izdosies. "Mēs Covid-19 uzvarēsim!" piebilda viņa.

Gatavi mūs aizsargāt. Balvu Kultūras un atpūtas centra laukumā zemessargi demonstrēja militāro ekipējumu un tehniku, apliecinot, ka ir gatavi Latviju aizstāvēt no nelūgtiem viesiem.

Svētki arī sportistiem. Sestdien savu meistarību pie Balvu ezera (foto) un Balvu Valsts ģimnāzijas demonstrēja volejbolisti un basketbolisti.

Spītējot svelmei. Neskatoties uz karsto laiku, 2015.gadā dzimušie Balvu pilsētas bērni turējās braši. Tiesa, vecāki steidza viņiem iedot ūdeni. "Lai Renātei (foto) vieglāk," paskaidroja Oskars Klija.

Neizpaliek asaras. Adrijas (1 gads 9 mēneši) mamma Kristina no Rēzeknes steidza notraukt meitiņas asaras. Viņas ar nepacietību gaidīja "Dzeguzītes" uzstāšanos.

eku tev un ļautiņiem par prieku”

Jaunie pilsētas pavalstnieki. 18.jūlijā Bērnības svētkos godināja 19 zēnus un 18 meitenes (foto). Karaliene Fantāzija (Anita Strapcāne) paziņoja, ka arī viņa nāk no Bērnības karalīvalsts, kur valda karalis Prieks: “Tur sapņu avoti nekad neaizsalst. Jūsu tēti un mammas, vecmammas un vectēvi, krustvecāki reiz bijuši tās karalīvalsts laimīgie pavalstnieki, kuri tiecējuši brīnumiem.”

Ciemīni. Bērnības svētkus noslēdza bērnu vokālā grupa “Dzeguzīte” no Rīgas.

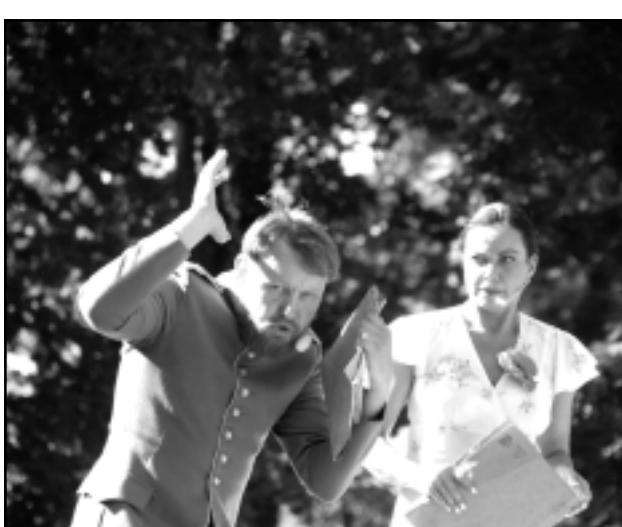
Romantisks skūpst. Moto šovā neizpalika dažādi triki, tostarp pārdrošs skūpstis (foto), kas izpelnījās skaļas skatītāju ovācijas. Freestyle moto šova vadītājs informēja, ka motokaskadieris Jānis Rozītis diemžēl nevarēja ierasties Balvos, jo pirms dienām guva traumu.

Kurzemnieks. Ģirts no Rojas (foto no labās) pastāstīja, ka Balvos ieradies pirmo reizi dzīvē. Taujāts, vai patiesībai atbilst versija, ka kurzemnieki ir lepni ļaudis, viņš atsmēja: “Kā kurš...”

Dzied, dejo, glezno! Balvu mākslinieces romantisku noskaņu jeb Parīzes klātbūtni pie SIA “Ananass” spilgtināja ar gleznošanu.

Teātris Balvos. Brīvdabas izrāde pēc Annas Brigaderes lugas “Lielai loms” pulcēja teātra miljus, kuri neslēpa prieku, ka uz skatuves darbojas profesionāli aktieri.

Credo. Viena no leģendārākajām Latvijas estrādes grupām “Credo” skatītājus priecē jau vairāk nekā 45 gadus. “Mums patika,” atzina aptaujātie balvenieši.

Dzied savā nodabā. Atis no Siguldas (otrais no kreisās) dziedāja dziesmas savā nodabā, piesaistot garāmgājējus.

Viļakas novadā

Plenēra dalībnieki iepazīst vietējās tradīcijas un dabu

Vineta Zeltkalne

No 13. līdz 24. jūlijam Viļakas novadā notiek 4.starptautiskais glezniecības plenērs "Valdis Bušs 2020". Pirmās dienas plenēra dalībniekiem pagājušas, iepazīstoties ar Viļakas novadu.

Cik tālu līdz Viļakai?

Sogad plenērā piedalās mākslinieki tikai no Baltijas valstīm. Tas dod iespēju parādīt novada interesantākās vietas un sagaidīt atbildes vizītes no māksliniekiem, kuri plāno atvest šeit savas gīmenes, draugus, kolēģus, lai nogaršotu Harija Dvinska cepto maižiņu Vēršukalnā, iemācītos, kā no vietējiem produktiem Rekavas dzirnavās var pagatavot vienkāršus un ļoti garšīgus ēdienu, apmeklētu partizānu mitni Stompakos un pazustu Stiglavas grāvas dabas valstībā, iepazītos ar bagāto kultūrvēsturisko mantojumu un uz pilsētu paraudzītos no Viļakas katoļu baznīcas torņa. Igauniete Liisi dzīvo Tallinā, kas ir tikai 392 km līdz Viļakai, un Viļnā dzīvojošas mākslinieces brauca tikai 358 km, lai sasniegūtu Viļaku. No Viļakas līdz Tallinai un Viļnai ir tuvāk nekā līdz Liepājai, kas atrodas 465 km attālumā, vai arī Ventspilij, kas atrodas 435 km attālumā no Viļakas.

Šis plenērs dos iespēju izveidot savstarpējus kontaktus arī starp plenēra dalībniekiem, lai turpmāk aizbrauktu ciemos vienam pie otra vai noorganizētu personālizstādi kādā no Baltijas valstīm, varbūt piedalītos kādā koleģa organizētā mākslas plenērā.

Vislielākā pierede ir plenēra dalībniekiem Agnijai Ģērmanei un Ilgvaram Zalānam no Latvijas. Šo mākslinieku vārdus un darbus atpazīst Latvijā un arī daudzās pasaules valstīs.

Ar otu, špakteli un pirkstiem

Agnijai Ģērmanei patik gleznot jau kopš bērnības. Viņai patik gleznot ainavas, portretus, veidot figurālas kompozīcijas. Gleznojot izmanto visu iespējamo - otas, špakteles, pirkstus, plaukstas, lai savas emocijas atklātu gleznās. Īpaši patik gleznot purva un dabas ainavas. Agnija to dara tik sen, cik vien sevi atceras, jo bērnībā vecāki organizēja mākslas plenērus bērniem, un arī Agnija katrai vasaru vismaz vienu mēnesi dzīvoja mākslas plenēros. Jau 7 gadus viņa organizē māksliniekiem glezniecības plenērus Mazirbē. Pati piedalījusies neskaitāmos plenēros dažādās pasaules valstīs - Polijā, Itālijā, Indijā, Marokā un citur. Agnija atklāja, ka glezniecības plenērs "Valdis Bušs" esot kļuvis jau populārs un atpazīstams Latvijas mākslinieku vidē. Viņa organizatoriem vēlēja turpināt šo jauko tradīciju.

Valdi Bušu pazina personīgi

Māksliniekiem savus darbus saskaitīt ir ļoti grūti, pat neiespējami. Arī mākslinieks Ilgvars Zalāns to nevar izdarīt, bet tā kā viņam bijusi izstāde Sanktpēterburgā, tās kuratore saskaitījusi, ka Ilgvars Zalāns ir bijis 68 valstīs. Tajās notikušas viņa izstādes, piedalījies plenēros, dzīvojis un radījis "action painting" jeb akciju mākslu un performanci, kad mākslas darbs top kustībā un, gleznojot ar kājām, pilsētās uz ielām vai pagalmos vai liela formāta audekliem uz zemes. "Mākslinieku

Valdi Bušu es pazinu personīgi, jo kādu laiku dzīvoju Talsos. Novērtēju viņu kā veiksmīgu ekspresionistu, kuram mākslā intereseja forma un grafika. Tāpēc vien interesanti piedalīties šajā plenērā. Svarīgākais ir izprast pašam sevi. Kādu laiku centos izprast akrilu, tagad vēlos izzināt eļļas krāsas, kā tās uzrunā radītājā mākslas darbā. Šobrīd mēģinu atrast, cik tālu varu iet abstraktajā mākslā, un cik realitātē. Esmu zīmējis nelielu izmēra portretus, tagad esmu sācis gleznot arī liela formāta gleznas ar portretiem. Vēl neesmu gatavs doties uz citu valsti, bet, kad aizbraucu tur un pārdodu savu darbu, tad saprotu, ka mani tomēr tur novērtē," savu daudzveidīgo un interesantu pieredzi atklāja mākslinieks Ilgvars.

Aivi Pīzeli uzaicina vēlreiz

Pagājušajā gadā Viļakas novada iedzīvotājiem visvairāk patika mākslinieka Aivja Pīzeli gleznas. Viļakas novada dome sadarbībā ar partneri - Daugavpils Marko Rotko centru - nolēma, ja cilvēkiem tik ļoti patika, tad kāpēc Aivi piedalīties plenērā neuzaina vēlreiz? Viņa dzimtā puse ir Preiļi, bet kopš bakalaura un maģistra studijām Mākslas akadēmijā, par savu dzīvesvietu izvēlējies Rīgu. Strādā par dekoratoru universālveikalā Stockmann Rīga, bet atvaiņinājumu izmanto, lai piedalītos glezniecības plenēros. Aivis uzskata, ka svarīgi iegūt arī akadēmiskas zināšanas mākslā un pabeigt Mākslas akadēmiju, jo tas dod gan zināšanas, gan kontaktus. Aivis glezno ātri un daudz nepārdzīvo, ja kaut ko neizdodas uzgleznot. Labāk padodas gleznot lielāka formāta darbus. Jau kopš skolas laikiem gleznošanas iedvesmas avots ir bijis Preiļu pilsētas parks. Aivis Pīzelis meklē interesantas vietas, kur veidot personālizstādes. Tās ir bijušas Valters un Rapa grāmatveikalā, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Zarasai bibliotēkā, Botāniskajā dārzā Rīgā, bet šobrīd Aivja darbi ir apskatāmi Krasta Lido atpūtas centrā.

Ir savu mākslas studija

Igaunietes Liisi Tani dzimtā vieta atrodas netālu no Tallinas. Viņa beigusi Tartu mākslas akadēmiju, bet par savu dzīves un darba vietu Liisi ir izvēlējies Tallinu, kur viņai ir savu mākslas studija. Liisi ir Igaunijas akvareļu biedrības dalībniece. Vairākas reizes piedalījusies akvarelistu plenēros Lietuvā. "Esmu gleznojusi ļoti abstrakti, šobrīd mēģinu gleznot reālistiskāk. Patik vērot gaismas spēli dabā, gaismai savās gleznās mēģinu dod jaunu dzīvi. Patik gleznā veidot vairākus slāņus un mozaīkas. Esmu veidojusi gleznu sēriju, gleznojot ar ūdens krāsām cilvēku acis. Izveidojies interesants hobījs - kopš 2006.gada krāju krāsu paletes un kolekcionēju savus radītos gleznu gabaliņus, jo nevar zināt, vai šis gleznas gabaliņš nav izmantojams kādā citā darbā," pastāstīja jaunā igauņu māksliniece.

Izveido nelielu galeriju

Lietuvietē Ruta Eidukaityte ir dzimusī, augusi un arī šobrīd dzīvo Viļnā, kur ir izveidojusi nelielu galeriju. Tājā ir iespējams personālizstādes veidot arī citiem māksliniekiem. Blakus galerijai atrodas arī Rutas studija, kur viņa glezno un brīvajos brižos spēlē gitaru. Ziemas sezonā ir kuratore

Foto - V. Zeltkalne

Starp debesīm un zemi. Pēc uzķāpšanas Viļakas katoļu baznīcas tornī mākslinieki novērtēja gleznainos skatus, skatoties uz baznīcu arī no zemes.

Foto - V. Zeltkalne

Tiekamies tagad. Mākslinieks Aivis Pīzelis iepazīstina kolēģus ar savu personālizstādi Viļkā.

plenērā, kur piedalās 20 dalībnieki no visas pasaules. Divas reizes gadā veido miniatūru izstādes, un katru gadu vienu mēnesi pavada mākslinieku rezidencē Parīzē, kur var novērot romantiskus pārišus, kuri skūpstās. Tāpēc tapusi skūpstu gleznu kolekcija. Glezno ar eļļas krāsām. Ruta bijusi dalībniece plenēros Latvijā, Vācijā, Rumānijā, Maķedonijā un citur. Ruta Viļkā ir pirmo reizi un priecājas par doto iespēju gleznot ainavas dabā.

Svarīgs ritms, telpa un atmosfēra

Viļnā dzīvojošo lietuvieti sauc Mykole. Tā kā jaunā māksliniece sešus gadus studējusi mākslas akadēmijā Parīzē un divus gadus Kopenhāgenā, viņa jau sen nevienam nesa, kāds ir viņas garais un sarežģītais lietuviše uzvārds, tāpēc ir vienkārši Mykole. To izrunāt un atcerēties var tikai lietuviši. Ritms, telpa un atmosfēra ir trīs elementi, kas svarīgi gleznojot. Viņai patik gleznot ainavas uz dažāda izmēra audekliem. Interesanti ir veidot

izstādi: liela formāta glezna, maza formāta, atkal liela formāta, un tad atkal maza izmēra glezna. Tas dod iespēju izstādes apmeklētāju ilgāk noturēt izstādē, jo viena glezna jāskatās tuvāk, cita tālāk. Mykolei patik vienu ainavu gleznot no vairākiem skatu leņķiem, viena ir kopskata glezna, nākamajā uzglezno tuvāk kādu detaļu no lielās gleznas. "Ainavu es iztēlojos kā slēgtu telpu. Ainavu veidoju kā piepildītu ar interjera objektiem, - kāds tuvāk, kāds tālāk. Visvairāk gleznoju Lietuvas ainavu, jo tā ir tuvāka manai sirdij, bet interesanti ir piedalīties plenēros citās valstīs, kā Somijā, Ķīnā, Andorā, kur, gleznojot ainavu, izmantoju pilnīgi citas krāsas, nekā gleznojot savas valsts ainavu. Man ir ļoti grūti gleznojās ietvert kalnus. Patik eksperimentēt ar tehnikām un vienā gleznā apvienot vairākas tehnikas, piemēram akrīls un pastelis, akrīls un zīmulis," ar savām sajūtām dalās Mykole.

Plenēra laikā tapušo darbu izstādi atklās 23.jūlijā pulksten 16.00 Kultūras un radošo industriju centrā Viļkā, Klosterā ielā 1.

Saruna par lāčiem un to uzvedību

Šķietami mīlīgi un pūkaini, bet neprognozējami

Laikrakstā "Vaduguns" vairākkārt esam rakstījuši par lāču izpostītajām bišu dravām mūspusē. Lielo ķepaiņu ne tikai Ziemeļlatgales novados, bet arī visā Latvijas teritorijā klūst arvien vairāk, kas palielina iespējamību ar tiem sastapties aci pret aci. Nemot vērā šo dzīvnieku populācijas paplašināšanās aktualitāti, pieredzējusī biškope balveniete TAMĀRA MITJUŠINA sarunā ar laikrakstu ne tikai atgādina un brīdina, kā rikoties, nejauši sastopoties ar lāci, bet arī min vairākus gadījumus, kad iedzivotāji saskarsmē ar lāčiem nonākuši gan mūspusē un citviet Latvijā, gan arī ārpus mūsu valsts.

Lāči baidās no tikšanās ar cilvēku. Vai mums, Latvijā, būtu jāuztraucas par apdraudējumu no lāču puses?

-Cilvēka tikšanās ar lāci ir potenciāli bīstama. Turklat neviens nekad nevar izslēgt, ka cilvēks ar lāci var sastapties pilnīgi nejauši, abiem to negribot. Statistika visā pasaule liecina, ka no lāču uzbrukumiem cilvēki cieš pat vairāk, nekā sastopoties ar vilkiem. Vienkārši loti iespējams, ka mēs to pilnībā neapzināmies. Piemēram, ja cilvēks atrodas mežā un vējš pūš uz lāča pusī, tas cilvēka klātbūtni var sajust pat no 350 metru liela attāluma. Jā, parasti lāči no satikšanās ar cilvēku cenšas izvairīties. Tādēļ, nojaušot cilvēka klātbūtni, tas dosies prom. Savukārt, ja lācis cilvēka klātbūtni nesajutīs, tas cilvēkam var pienākt klāt tikai nieka 15 metru attālumā. Šāds šī dzīvnieka un cilvēka atstatus ir loti nenozīmīgs – divi lāča lēcieni un tas jau būs pie paša cilvēka. Nu un tad vairs nav izslēgts, ka rezultāts šādai tikšanās reizei priekš cilvēka var būt loti bēdīgs. Jāpiebilst, ka lācis var attīstīt no 45 km/h līdz pat 75 km/h lielu skriešanas ātrumu.

Kā šādos gadījumos rikoties?

-Pirmkārt, nekādā gadījumā nedrīkst lācim skatīties tieši acīs. Pretējā gadījumā dzīvnieks to uztvers kā izaicinājumu no cilvēka puses. Jāskatas it kā paslepus, nedaudz citā virzienā, bet ne acīs. Otrkārt, cilvēkam sevi jāpadara mazāku – lēnām jāpieliecas, jāpietupstas. Treškārt, no lāča uzmanīgi, lēnām jāatkāpjas. Tikai to nekādā gadījumā nedrīkst darīt, pret lāci pagriežot muguru un skrienot. Tādējādi cilvēks pats sevi padarīs par upuri – lācim automātiski parādisies plēsoņas instinkts un viņš cilvēku uztvers kā medījumu, kas no viņa bēg. Dažkārt var palīdzēt arī stiprs, negaidīts kliedziens. Tiesa, satiekot lāci, cilvēks no bailēm var palikt gluži vai mēms, un tad par spēju iekliegties nevar būt nekādas runas. Visiem arī zināms teiciens: "Lācis uz auss uzķapīs!" Proti, atrodoties mežā, ik pa laikam jārada kāds skaļaks troksnis, lai lācis zinātu par cilvēka klātbūtni un dotu iespēju tam aiziet prom. Nav arī ieteicams uz mežu dotoies vienatnē. Var mēģināt arī uzrāpties uz koka. Tiesa, kā zināms, lāči ir vēl labāki kāpelētāji kokos, nekā cilvēki. Jebkurā gadījumā šādās reizes lāci var censties mēģināt aizbaidīt ar uguni vai luktura gaismu. Tā būtu pēdējā cerība izglābties. Šķietamā bezizejas situācijā var arī noderēt kāds miets, ar kuru iesist lācim pa degunu. Arī tas dzīvnieku var aizbiedēt. Lāči visaktīvākie ir naktī.

Vai zināt par gadījumiem, kad cilvēks ar lāci aci pret aci ticies mūspusē?

-Šādi gadījumi bijuši vairāki. Par laimi, bez nepatikamām sekām. Piemēram, pagājušajā gadā uz Sitas mežu masīvu pēc sēnēm bija atbraukusi cilvēku kompānija. Viens no cilvēkiem sajuta, ka uz viņu kāds skatās. Pagriežoties viņš pamanīja, ka netālu atrodas lācis, kurš vēro, kā cilvēki sēno. Viss gan beidzās labi. Kompānija iekāpa mašīnā un aizbrauca prom. Jāpiebilst, ka ne vienmēr var saprast, ka tas, uz ko skatāties, ir lācis. Pagājušajā gadā Tilžas pusē bija gadījums, kad vīrieši rudēni atbrauca uz mežu ogot. Viņi nopriecājās, ka nekur nav redzamas mašīnas un citi ogotāji. Ieejot purvā, viens no vīriešiem it kā pamanīja cilvēku, kurš noliecies kaut ko darīja. Tas gan izrādījās maldinoši, jo ieraudzītais bija nevis cilvēks, bet gan lācis. To visi ātri vien saprata, kad lācis pagriezās pret ogotājiem. Arī šoreiz viss beidzās bez starpgadījumiem – ogotāji aizbrauca prom. Pagājušajā gadā lācis bija atnācis arī uz Balvu pagasta Vaņķu ciemu pie kāda biškopja. Šogad aprīlī lācis tur ciemojies jau divas reizes, neskatojoties uz to, ka biškopim ir trīs medību suni. Savukārt Katlešu pusē, arī pagājušajā gadā, kāds cilvēks aizbrauca uz mežu, kur netālu atrodas upe. Viņš uzdzirdēja, ka upē kaut kas pluncājas.

Paskatoties caur krūmiem, izrādījās, ka tas ir mazs lācēns. Tikmēr upes otrajā krastā atradās mazuļa mamma. Lāču mātīte vīrieti nobaidīja ar tik skaļu rēcienu, ka viņš tā aizskrēja prom, ka pat neatcerējās, kā iekāpa iekšā mašīnā. Tā, lūk! Atceros arī vēl savā tēva stāstīto, ka Katlešos parādījies lācis. Šādu stāstu ir loti daudz, kas kalpo kā pierādījums, ka mūspusē lāču netrūkst.

Par laimi pie mums letāli gadījumi pēc sastapšanās ar lāčiem nav fiksēti. Ārzemēs tādu gan netrūkst.

-Piemēram, pagājušā gada vasaras beigās Krievijā zemnieki brauca tirgot gaļu. Dodoties atpakaļ viņi pamanīja, ka diena jau garām, bet vienā un tajā pašā vietā joprojām stāv automašīna. Nolēma apstāties un pajautāt, vai nav kaut kas noticis? Piegāja pie mašīnas un ieraudzīja, ka tur atrodas divi mazi bērni. Viņi pastāstīja, ka tētis ar mammu pa mazām darišanām aizgāja uz tuvējiem krūmiem, bet joprojām nav atgriezušies. Zemnieki sāka viņus meklēt, izsauca arī glābējus. Rezultātā atrada 30 līdz 40 gadus vecu sievieti, minēto bērnu māti, no kurās pāri bija palikusi tikai galva un vēl atsevišķas ķermēņa daļas. Viņu bija saplosījis un apēdis lācis. Lāča spēks ir tik liels, ka ar savas ķepas sitienu tas bez problēmām var nogalināt zirgu.

Sastopoties ar cilvēku, krietni agresīvākas droši vien varētu būt lāču mātītes ar mazuļiem...

-Ja nav citas izejas no situācijas, lāči loti bieži nolemj aizstāvēties un dotoies uzbrukumā. Jā, īpaši bīstami ir satikt lāču mātīti ar mazajiem lācēniem. Šādās reizes lācene var izdot draudīgas skaņas vai demonstrēt dažādus žestus, tādējādi brīdinot cilvēku netuvoties mazuļiem un viņai pašai. Savukārt, ja lācene sajutīs konkrētas briesmas, tad tā dosies uzbrukumā. Tie neuzvedas agresīvi līdz brīdim, kamēr lāča nervu sistēma nav pārāk uzbrudināta. Pēc neoficiālas informācijas pagājušajā gadā bijušajā Balvu rajonā – Žīguru pusē, Cūkusulas, Bērzkpils un Sitas apkārtnē - bija četras lācenes ar mazuļiem. Man ir arī foto, kur redzams, kā mūspusē jūnijā lāču mātīte baro savus mazuļus. Lāču mātīte ar mazuli manīta arī šogad – Rugāju novada Lazdukalna pagasta Skujetniekos. Lāču mātītem ir loti izteikti mātes instinkti, bet interesants fakti, ka lācenes nav gājušas skolā – viņas nesaproš matemātiku un nemāk skaitīt. Ja kāds no viņas mazuļiem kaut kur noklīdis, mamma to nesapratiņi un turpinās savas gaitas ar pārējiem lāču bērniem.

Sācies mežā ogu laiks. Arī tas palielina iespēju sastapt lāci?

-Tieši tā. Lūkot pēc meža veltēm arvien biežāk dosies ne tikai cilvēki, bet arī lāči. Līdz ar to ar lāci var satikties, kā saka, deguns pret degunu. Ja pamanāt, ka lācis ēd ogas, dodieties prom. Pretējā gadījumā lācis var kļūt agresīvs, ja nospriedīs, ka jūs pretendējat uz viņa ēdienu. Savukārt, ja esat nolēmuši līdzi uz mežu ķēmēt ēdienu, pārliecinieties, lai tas pārāk nesmaržo. Lāči ēd ne tikai ogas, bet arī gaļu. Turklat, kad lācis nomēdījis kādu dzīvnieku, nereti viņš to aprok zemē, līdz dzīvnieks sapūst. Šāda gaļa lāčiem ir pats gardākais kumoss. Ja mežā ogu vairs nebūs, lāči var dotoies uz auzu laukiem. Rezultātā dažās naktīs tie var izpostīt pat desmit hektārus lielu auzu lauku. To pašu lāči dara ar dārziem, kur aug ābeles.

Kā pati attiecieties pret to, ka lāču paliek vairāk?

-Tas ir koks ar diviem galiem. Ir cilvēki, kuri saka, ka Latvijā jāatlauj medit lāčus. Ne bieži un ar striktiem ierobežojumiem, bet jālauj, lai lācis baidītos no cilvēka. Pretējā gadījumā lāči no cilvēkiem nebaudīsies. Būtu arī loti labi, ja kāds nodarbotos ar lāča ķepu nos piedamu gipsī veidošanu. Tā varētu noteikt konkrētāku lāču skaitu mūspusē. Pēc kāda Žīguru mežsarga atmiņu stāstiem zināmākais lielākais lāča ķepas izmērs, kas

Foto - no personīgā arhīva

Tamāra Mitjušina. T.Mitjušina, kurai ir 21 gada pieredze biškopībā un pēc izglītības ir vēsturniece, stāsta, ka viņu loti ieinteresējusi visa pieejamā informācija par lāčiem. Viņa atzīst, ka ar šo tēmu ir gluži vai saslimusi. Nākamgad februārī paredzēts arī biškopjiem veltīts Ziemeļlatgales seminārs, kurā T.Mitjušina par dažādām ar lāčiem saistītām tēmām uzstāsies ar prezentāciju.

Latvijā lāču uzbrukumi cilvēkiem nav fiksēti

Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas aizsardzības departamenta vadītāja Gita Strode medījiem jau skaidrojusi, ka pēdējo desmit gadu laikā Latvijā pamazām savvalā atgriežas lāči un to skaits ir palielinājies. Šobrid Latvijā savvalā sastopamo lāču skaits ir ap 20 līdz 30 dzīvniekiem. Speciālisti vērtē, ka pamazām atjaunojas sava lāču populācija, taču pagaidām joprojām nav oficiāla apstiprinājuma, ka lāči Latvijas teritorijā vairoto. "Tas nav nekas bīstams, ka lāču paliek vairāk. Vismaz pagaidām tas nav bīstami. Piemēram, Igaunijā lāču skaits ir krietni lielāks, nekā Latvijā – vairāki simti, un tos var medit," norāda G.Strode.

Medijos arī publicēts, ka Latvijā nav fiksēti gadījumi, kad savvalas lāči uzbrūk iedzivotājiem. Tomēr pēdējos gados ir bijušas situācijas, kad lāči no cilvēkiem nebaudās.

konstatēts mūspusē, bija 26 centimetrus garš. Lai vai kā, vēlos, lai cilvēki, kuri regulāri dodas uz mežu, jau iepriekš būtu morāli gatavi potenciālai tikšanās reizei ar lāci. Tas tādēļ, jo lāči loti labi jūt, kādā emocionālā stāvokli atrodas cilvēks – viņš baidās vai, gluži otrādi, ir mierīgs, neitrāls attiecībā pret lāci un, kā saka, tam nevēlas nodarīt neko jaunu. Lāči ir šķietami mīlīgi un pūkaini, bet neprognozējami – atliek viņos pamodināt zvēru... Esiet modri!

Informē ugunsdzēsēji

Noslikst vīrietis

Aizvadītajā sestdienā ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu uz ezeru Balvu novadā. Ierodoties notikuma vietā, glābēji no ūdenstilpes izcēla noslikušu vīrieti, kuru nodeva Valsts policijas darbiniekiem. Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas vīrietis bija 29 gadus jauns un noslīka Balvu ezerā.

Kopumā no 17.jūlija pulksten 06.30 līdz 20.jūlija pulksten 06.30 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona brigāde saņēma 26 izsaukumus – 12 uz ugunsgrēku dzēšanu, no kuriem divi bija meža ugunsgrēki, deviņus uz glābšanas darbiem, bet pieci izsaukumi bija maldinoši.

Izsoles

Rugāju novada dome izsludina atklātā atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nekustamo īpašumu "Upesmaliņa 2" ar kadastra numuru 3874 001 0033. Nekustamais īpašums atrodas Rugāju novada Rugāju pagastā, sastāv no viena zemes gabala ar kadastra apzīmējumu 3874 001 0033 - 8,70 ha platībā.

Izsoles sākumcena - **EUR 22 282,65**.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Rugāju novada pašvaldības mājaslapā www.rugaji.lv. Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Rugāju novada domē ne vēlāk kā līdz **2020.gada 25.augusta plkst. 10.30**.

Visiem pretendentiem, kuri vēlas iegādāties nekustamo īpašumu līdz 2020.gada 25.augusta plkst. 10.30 jāiemaksā reģistrācijas maksa - EUR 20 un nodrošinājuma nauda - 10% no nekustamā īpašuma sākumcenas, tas ir, EUR 2 228,27, jāieskaita Rugāju novada domes, reģistrācijas Nr. 90009116736, norēķinu kontā AS "Citadele banka", korts Nr.LV73PARX0012628470001 ar norādi: "Nekustamais īpašums "Upesmaliņa 2", kadastra Nr.38740010033".

Izsole notiks Kurmenes ielā 48, Rugājos, Rugāju novadā, Rugāju novada domes sēžu zālē, **2020. gada 25.augustā plkst. 11.00**.

Tālrunis informācijai: 29342304, Līga Cepurniece.

Rugāju novada dome izsludina atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nekustamo īpašumu "Skadiņi" ar kadastra numuru 3864 004 0397. Nekustamais īpašums atrodas Rugāju novada Lazdukalna pagastā, sastāv no viena zemes gabala ar kadastra apzīmējumu 3864 004 0405 - 21,75 ha platībā.

Izsoles sākumcena - **EUR 35 138,75**.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Rugāju novada pašvaldības mājaslapā www.rugaji.lv. Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Rugāju novada domē ne vēlāk kā līdz **2020.gada 27.augusta plkst. 9.30**.

Visiem pretendentiem, kuri vēlas iegādāties nekustamo īpašumu līdz 2020. gada 27.augusta plkst. 9.30 jāiemaksā reģistrācijas maksa - EUR 20 un nodrošinājuma nauda - 10% no nekustamā īpašuma sākumcenas, tas ir, EUR 3 513,88, jāieskaita Rugāju novada domes, reģistrācijas Nr. 90009116736, norēķinu kontā AS "Citadele banka", korts Nr.LV73PARX0012628470001 ar norādi: "Nekustamais īpašums "Skadiņi", kadastra Nr.38640040397".

Izsole notiks Kurmenes ielā 48, Rugājos, Rugāju novadā, Rugāju novada domes sēžu zālē, **2020. gada 27.augustā plkst. 10.00**.

Tālrunis informācijai: 29342304, Līga Cepurniece.

Rugāju novada dome izsludina atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nekustamo īpašumu "Cūkusulas karjers" ar kadastra numuru 3874 007 0091. Nekustamais īpašums atrodas Rugāju novada Rugāju pagastā, sastāv no viena zemes gabala ar kadastra apzīmējumu 3874 007 0091- 16,04 ha platībā.

Izsoles sākumcena - **EUR 59 974,84**.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Rugāju novada pašvaldības mājaslapā www.rugaji.lv. Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Rugāju novada domē ne vēlāk kā līdz 2020. gada 25.augusta plkst. 9.30.

Visiem pretendentiem, kuri vēlas iegādāties nekustamo īpašumu līdz 2020. gada 25.augusta plkst. 9.30 jāiemaksā reģistrācijas maksa - EUR 20 un nodrošinājuma nauda - 10% no nekustamā īpašuma sākumcenas, tas ir, EUR 5 997,48, jāieskaita Rugāju novada domes, reģistrācijas Nr. 90009116736, norēķinu kontā AS "Citadele banka", korts Nr.LV73PARX0012628470001 ar norādi: "Nekustamais īpašums "Cūkusulas karjers", kadastra Nr.38740070091".

Izsole notiks Kurmenes ielā 48, Rugājos, Rugāju novadā, Rugāju novada domes sēžu zālē **2020. gada 25.augustā plkst. 10.00**.

Tālrunis informācijai: 29342304, Līga Cepurniece.

Pārdod

Pārdod malku vai maina pret veciem motocikliem. Malkas gabalošana, skaldīšana.
Tālr. 26425960.

Pārdod 3m malku, ar piegādi. Minimālais apjoms 20 m³.
Tālr. 20514042.

Skaldīta malka. Cena 23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms - 7 berkubi. Ir sausa. Tālr. 25543700.

Skaldīta malka ar piegādi, 4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod lietotus būvmateriālus (brusas- 80x100x9000). Tālr. 287829003.

Pārdod traktoru T-40A, kultivatoru. Tālr. 26165374.

Pārdod Opel Zafira, 2000.g.; 4 lietotas vasaras riepas, 195/65-R15. Tālr. 22019176.

Pārdod māju Steķentavā. Tālr. 22460507.

Pārdod visa veida nomāļus. Tālr. 25609841.

Krišjāņu pagasta Purviņu kapu vecākā un pierderīgā sakā paldies Ivetai Sockai-Puisānei, Aldim Korklam, priesteriņam Filipam Davidovičam, Valdim Streļčam, Naglu ģimenei, Skaidrītei Krakopei.

Vissirsnīgākais paldies Zinaidai Seikstulei par Rugāju novada Vārnienas kapu labiekārtšanas darbu organizēšanu. Paldies ikvienam un visiem, kuri piedalījās lai šie darbi veiksmīgi īstenotos. Pierderīgie

pateicības

vārdi

Ikviens ir iespēja īsi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Laikrakstu

"*Vaduguni*"

Apsveikumi

Paldies par lielo un svētīgo darbu, Dvēseles atmodai gaismu kas nes, Klausoties Kristus dzīvības vārdos, Liekas, kāds sauli sirds tuksnesi dedz.

Sirsniņi sveicam mūsu draudzes prāvestu **Stanislavu Prikuļi** dzimšanas dienā! Novēlam Dieva svētību, Dievmātes žēlastību, labu veselību un izturību!

Patiesā cieņā un pateicībā, Tilžas katoļu draudze

Daina!

Laimi - lai tā vienmēr blakus;

Sauli - lai tā vienmēr sirdī spīd;

Veselību - kas ir visiem mīļa;

Dzīvesprieks lai garām neaizslīd!

Lai lielais lēmējs Jauj vēl ilgu gadus dzivot
Un ieceres Jauj visas īstenot,
Un mīļā, labā Māra savās gaitās vada,
Lai sirdī mājo prieks un rūgtā sāpe vietu neatrod.

Mīli sveicam **Īdu Stiru** skaistajos 85 gados!

Vēlam veselību, dzivesprieku, no Dieva - svētību un palīdzību, no savējiem - mīlestību, sapratni, sirsniņu.

Celīnieku ielas kaimiņi

Kad cilvēks cilvēcību izstaro un dala,
Un bieži palīdzīgu roku citiem sniedz,
Tad top viņš ļoti stiprs savā garā,
Un gadus krāj kā pērles vienu vietā.

Mīli sveicam **Anastasiju Laicāni** lielajā dzīves jubilejā! Lai dienu ritumā vienmēr kopā ar Tevi veselība, dzivesprieks, veiksme un enerģija.

Dārza kaimiņi: Mārīte un Žanna ar ģimeni

Mīlo tēti, Ērik Liepiņ!

Gadu startam rītdien cits jau laukums,
Citas cerības un ceļus laiks nāk dot,
Dzivesprieks un mīlestības jaukums
Lai ar viem spēj sirdi piepildīt.

Daudz laimes, stipru veselību skaistajā 50 gadu jubilejā
un kārtējā jaunajā dzīvē gadā!

Sveic bērni un viņu otrās pusītes

izdevīgāk abonēt!

Pārliecībās, vai abonēji

Vaduguni augustam?!

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MAJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparspartrade.lv

SIA "RENEM"
iepērk jaunlopus,
aitas, liellopus.

Elektroniskie svari.
Samaksa skaidrā naudā vai pārskaitījumu.
Tālr. 29996309, 26447663,
29485520, 26373728 vai uz
e-pastu:
re-nem@inbox.lv
Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus,
telus. BIO liellopiem augstas
cenas! Samaksa tūlītēja.
Tālr. 62003939.

Pērk Peugeot vai Citroen, 1.9,
dizeli. Tālr. 25455039.

Iepērk upenes Kubulos,
0,50 EUR/kg. Tālr. 27004732.

Dažādi

Izīrē telpas komercdarbībai līdz
200 m². Tālr. 287829003.

Vēlas ierīt istabu Balvos.
Tālr. 28638022.

PĒRC TAGAD - MAKSĀ
AUGUSTĀ! Dilstošās daļas visu
veidu arklkiem, diskiem,
kultivatoriem, dzīlīdinātājiem un
veltniem (Kverneland, UNIA,
Vogel&Noot, Lemken, Kuhn,
Rabe, Overum u.c.). Piegāde ar
kurjeru visā Latvijā. Mob.
29349640.

Zāles smalcināšana.
Tālr. 29332209.

Pievēdam melnzemi, smilti, granti,
šķembas. Ierokam un pievienojam
elektrokabeļus, ūdensvadus,
kanalizāciju. Meliorējam viensētu
slapjos pagalmus. Remontējam
iebraucamos ceļus.
Tālr. 25685918.

Smalcina un plauj ganības, plavas.
Tālr. 29165808.

Plavu smalcināšana.
Tālr. 27801648.

Rok diķus, grāvus, akas,
pamatus. Līdzina krastus. Zāģē,
izved cīrsmas, apaugumus.
Tālr. 28608343.

Te paliek dzimtene, ko milēju,
Te paliek viss, kas man biji mīlē
un dārgs.
Uz kapu kalniņu mani vizinās,
Prom no šīs pasaules, tur
mūžībā.
Sērojam par bijušās p.s. "Balvi"
galvenās zootehnīkes
VILHELMINES KAIRIŠAS
aiziešanu mūžībā.
Lai mūžības ceļos Tev viegls
gājums!
Bijušie darbabiedri: Ārija, Ruta,
Vija, Alda, Lilija, Līvia,
Anna, Valija Z.

Tu gadus mēroji ar darbu,
Ko krietni paveikt biji tavs gods.
Ar sirsnību un klusu rūpi,
Ko allaž centies citiem dot.

(K.Apšķruma)

Sērojam par mūsu čaklās,
darbīgas un dāsnās kaimiņenes
VILHELMINES KAIRIŠAS aiziešanu
Mūžībā un izsakām dzīļu līdzjūtību
dēliem un pārējiem tuviniekiem.

Kaimiņi Balvos un Žaugupē

Sāņem silti, Zemes māte,
Manu mīlu māmuliņu,
Ielic viegli savā klēpi
Sagurušo augumiju.
Esam kopā ar Juri Kairišu skumju
brīdi, pavadot māmiņu
VILHELMINI KAIRIŠU Mūžības
ceļā. Mūsu līdzjūtība tuviniekiem.
Latgales partijas Balvu
nodaļa

Birst ziedos asaras kā zvaigznes,
Jo tavā takā skujas smagi krīt.
Cik grūti idegt baltu sveci
Un ziedus klāt pār tavu kapu, māt.
Izsakām dzīļu līdzjūtību trenerim
Imantam Kairišam un pārējiem
tuviniekiem, māti VILHELMINI
KAIRIŠU mūžības ceļā pavadot.
Balvu Sporta skolas kolektīvs

Manu dzives pavedienu
Vairs nevienam nesasiet,
Klusi, klusi, skani dziesma,
Lēni, lēni pavadiet.
Klusa un patiesa līdzjūtību Imantam
Kairišam un pārējiem tuviniekiem,
pavadot MĀTI klusajā kapu kalniņā.
Balvu novada vieglatlēti

Skan tava šūpla dziesma krūtis -
Tā katrā dzives soli man ir klāt,
Skan priekos, bēdās, kad ir grūti,
Skan sirdi man, ak mīlā, labā māt...
(A.Krūklis)

Izsakām vispatiesāko līdzjūtību
Jurim Kairišam, MĀTI mūžībā
pavadot.
P/A "SAN-TEX"

Ilgu mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji
Lai nu viegli Zemes māte
Pārkāj savu paladziņu.
(Latv.t.dz.)

Mūsu patiesa līdzjūtību Jura Kairiša
ģimenei, MAMMU mūžības ceļā
pavadot.
Deju kopa "Nebēda" un vadītājs
Agris

Līdzjūtības

Man nogura dvēselite,
Šai Saulē dzīvojot.
Dod, Dieviņ, vieglu dusu,
Baltā smilšu kalniņā. (Latv.t.dz.)

Izsakām līdzjūtību Imanta un Jura
Kairišu ģimēnēm, mammu
VILHELMINI KAIRIŠU pavadot
mūžībā

Kaimiņi: Ina, Andis

Teiksim ar dievas māmuļai sirmai,
Kas soliem tik gurušiem gāja,
Kas bērniem un mazbērniem klusi
Mīlus vārdus kā dimantus krāja.
Kad mūžības ceļos tiek aizsaukta
māmiņa VILHELMINE KAIRIŠA,
izsakām patiesu līdzjūtību dēliem
Imantam, Jurim un pārējiem
tuviniekiem, pavadot viņas dvēselīti
debesi valstībā.
Brīvības 59a mājas kaimiņi

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tāvu smaidu vienkāršu un siltu
Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt.
Izsakām patiesu līdzjūtību Imantam
Kairišam un pārējiem tuviniekiem,
pavadot mūžībā MAMMU.
Ezera 16.mājas kaimiņi: Ludmila,
Zenta, Marija, Vladimirs, Zina

Sanem, mīlā Zemes māte,
Vienu sīru māmuliņu,
Apsedzi viņu silti, silti
Savām smilšu velēnām.
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību Jurim
un Imantam Kairišiem, viņu
ģimēnēm un tuviniekiem,
MĀMINU, VECMĀMINU mūžībā
pavadot.

Pugeju ģimene

Kā putni aiziet dusēt
Gar vakara debesi malu,
Tā aiziet mūsu mīlē
Uz kiluso mūžības salu. (K.Skalbe)
Lai mūsu klasa un patiesa līdzjūtība
palidz Annai Kokorevičai ar
tuviniekiem pārvārēt sāpu
smagumu, VIKTORU mūžībā
pavadot.
VSAA Balvu meitenes

Aiz tevis paliks māvieta un dzīvē
satikts rīts,
Aiz tevis baltas darbdienas un ozols
iestādīts,
Aiz tevis paliks atmiņas, kas
milestībā degs
Ar asarām un klusumu, kad dzīmā
zeme segs.
Izsakām patiesu līdzjūtību Annai
Kokorevičai, brāli VIKTORU
mūžībā pavadot.

Bijušie skaitļotāji

Aiz katra paliek dzīve un pasacītās
vārds,
Bet atmiņas tik dārgas sirds ilgi
saglabās.
Izsakām patiesu līdzjūtību Terēzijai
Kauķei un viņas ģimenei, brāli
VIKTORU mūžības ceļā pavadot.
Mājas "Kurna" kaimiņi

Dvēselīte dodas dusēt,
Sāpēs nogurusi klusīs...
Klusa līdzjūtību sāpju brīdi Terēzei
Kauķei ar ģimenei, māsām
Valentīnai un Annai, mīlo brāli
VIKTORU KOKOREVIČU zaudējot.
Rita un Juris ar ģimenei

Vēl pēdējo saules staru
Vakars pie kājām man nolieks,
Lai, tumšajā ceļā ejot,
Jums gaisas atmiņas paliek.

Izsakām patiesu līdzjūtību Terēzijai
Kauķei ar ģimenei, brāli
VIKTORU KOKOREVIČU pavadot
Mūžībā.

Tekla S., Valentina S., Veronika,
Ārija Z., Mārite G., Lidiņa, Voldemārs,
Līviņa, Palmira, Biruta, Marianna, Ilga

Pārtrūka stīga, apkupsa dziesma,
Apdzisa zvaigznes, saira sapņi,
Viss tas notika pēkši un strauji,
Pielījis sāpu un asaru traucks.

Viss bija tikko saaudzis un
sakuplojis - gan dabā, gan dārzā,
gan dzīv... Negaidītas sāpes, un tik
nepieņemama doma, ka tikšanās
būs vairs tikai atmiņās.

Izsakām patiesu līdzjūtību Natālijai
Ambarovai, dēlu ALEKSEJU

mūžībā pāragri pavadot.

Stacijas pamatskolas pedagoģi un
tehniskie darbinieki

Tu būsi un paliksi ar tiem,
Kuri tevi milēja,
Un atmiņas ziedēs ap tevi
Tik balti kā ābeles.

Mūsu mierinājuma vārdi un atbalsts
sāpju brīdi Natālijai ar ģimenei, dēlu
ALEKSEJU ANISIMOVU mūžības
celā pavadot.

Mārite, Ija

Vēl bija jādzīvo,
Vēl jāskata bija daudzu dienu
spozums
Un klusās naktis sapņiem jālaujas.

Vēl daudz biji ķemams, dodams,
mijams,
Bet stunda nolikta biji dvēselei,
Kad mieru rast. (Rainis)

Skumju brīdi izsakām visdzīlāko
līdzjūtību piedeigajiem,
ALEKSEJU ANISIMOVU pāragri
mūžībā pavadot.

Stacijas pamatskolas 2005. gada
absolventi un audzinātāja

Nogurusi un apklausīsi sirds,
Izskan tava pēdējā dziesma.
Lēnām sarūk un izdeg svece,
Un nodzīest liesma...

Skumju un atvadu brīdi esam kopā
ar Vairu, Arti, Daci un tuviniekiem,
pavadot dzīvesdraugu, tēvu,
vectētiņu AIVARU LUKUMIETI

Dieva valstībā.
Kaimiņi: Ķikusti, Vidneri, Bērziņi,
Panasjuki, Kočerovi, Mači, Kerģe, Atvare

Krustu krustām zemes celi,
Tavs celiņš izstaigāts.
Dod, Dieviņ, dvēselei

Vieglu ceļu viņšaulē. (K.Skalbe)

Izsakām patiesu līdzjūtību piedeigajiem,
AIVARU LUKUMIETI pēdējā gaitā.
Kristaps, Aina, Irēna

Tuvas cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt,
Viņš paliek dzīli, dzīli sirdi
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.

(S.Kaldupe)

Izsakām patiesu līdzjūtību vīram
Artim, mātei, meitas Karīnas
ģimenei un māsu ģimenēm.

Mājas iedzīvotāji

Tālā ceļā nu tevi pavada zvaigznes,
Klusumā baltā nu tevi sagaida Dievs.
Likteņa putni uz spārniem tavu

dvēseli aiznes,

Bērnu lūgšanas līdzi tai mūžigi ies.

Mūsu līdzjūtība un atbalsts Karīnas

Romanovas ģimenei, māmiņu,

vecmāmiņu, sievastiņi, sievastiņi

AIJU mūžībā pavadot.

Bērnu audzinātājas Rekavas
vidusskolā: Vera, Biruta, Maruta,
Ingūna un audzēknē

Kopīgās bērniņas takās
Mīlu atmiņu daudz.

Nebūs šais baltajos ceļos

Mums vairs satikties jauts.

Šajā sāpju un šķiršanās brīdi, lai

klusa un patiesa līdzjūtība Zinaidai

Jefimovai un pārējiem
tuviniekiem, pavadot mīlo māsu

AIJU mūžībās ceļā.

Bijušie darba koleģi: Anna, Lucija,
Jānis

Mums palikuši tavi vārdi,
Mums palikusi tava sīrds.

Un liekas, ka ikviens zvaigzne

Vēl tavas acis preti mīrīz.

(M.Jansone)

Rekavas daudzdzīvokļu mājas
kaimiņi no sirds izsaka patiesu
līdzjūtību Karīnai Romanovai
un viņas ģimenei, MĀMIŅU

mūžībās ceļos pavadot.

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņ